

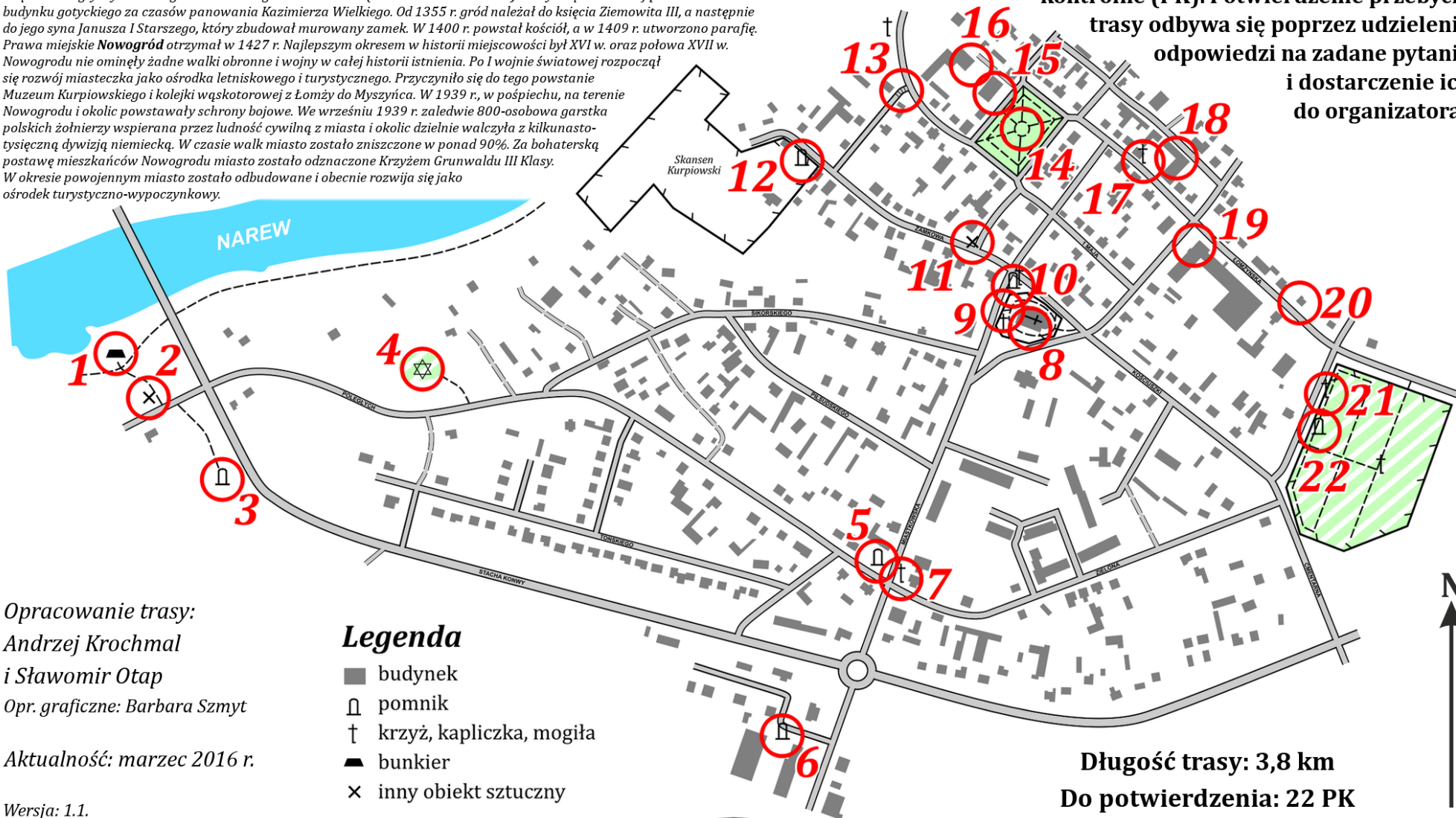
Nowogród

Brama na Kurpie

1/B/16

Badania archeologiczne potwierdziły istnienie grodu w widłach Pisy i Narwi od IX do XII w. Gród został później przeniesiony na przeciwległy wysoki brzeg Narwi. Na Wzgórzu Ziemowita (obecnie teren skansenu) odkrycia potwierdzają istnienie zamku oraz budynku gotyckiego za czasów panowania Kazimierza Wielkiego. Od 1355 r. gród należał do księcia Ziemowita III, a następnie do jego syna Janusza I Starszego, który zbudował murowany zamek. W 1400 r. powstał kościół, a w 1409 r. utworzono parafię. Prawa miejskie **Nowogród** otrzymał w 1427 r. Najlepszym okresem w historii miejscowości był XVI w. oraz połowa XVII w. Nowogród nie ominęły żadne walki obronne i wojny w całej historii istnienia. Po I wojnie światowej rozpoczął się rozwój miasteczka jako ośrodka letniskowego i turystycznego. Przyczyniło się do tego powstanie Muzeum Kurpiowskiego i kolejki wąskotorowej z Łomży do Mysłowic. W 1939 r., w pośpiechu, na terenie Nowogródu i okolic powstawały schrony bojowe. We wrześniu 1939 r. zaledwie 800-osobowa garstka polskich żołnierzy wspierana przez ludność cywilną z miasta i okolic dzielnie walczyła z kilkunastotysięczną dywizją niemiecką. W czasie walk miasto zostało zniszczone w ponad 90%. Za bohaterską postawę mieszkańców Nowogródu miasto zostało odznaczone Krzyżem Grunwaldu III Klasy. W okresie powojennym miasto zostało odbudowane i obecnie rozwija się jako ośrodek turystyczno-wypoczynkowy.

Na schemacie Nowogródu zaznaczono różne miejsca, stanowiące punkty kontrolne (PK). Potwierdzenie przebycia trasy odbywa się poprzez udzielenie odpowiedzi na zadane pytania i dostarczenie ich do organizatora.

Opracowanie trasy:

Andrzej Krochmal

i Sławomir Otap

Opr. graficzne: Barbara Szmyt

Aktualność: marzec 2016 r.

Wersja: 1.1.

Legenda

- budynek
- ⊠ pomnik
- † krzyż, kapliczka, mogiła
- ▲ bunkier
- × inny obiekt sztuczny

Długość trasy: 3,8 km

Do potwierdzenia: 22 PK

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (1/B/16)

PK 1	<i>Ciężki schron bojowy „Most” Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Narew”. Początek Nadnarwiańskiego Szlaku Schronów Bojowych SGO „Narew”, biegnącego wzdłuż rzeki do Łomży.</i>
	Ile okienek strzelniczych znajduje się w kopule schronu?
PK 2	<i>Tablice informacyjne</i>
	Jaki numer miała Kompania, której żołnierze stanowili załogę schronu we wrześniu 1939 r.?
PK 3	<i>Pomnik - czołg odsłonięty 14 IX 1974 r. poświęcony bohaterom poległym w walce o wolność Ziemi Łomżyńskiej</i>
	Jaki numer nosi czołg T-34?
PK 4	<i>Cmentarz żydowski na szczycie z porośniętymi zboczami (naprzeciw posesji przy ul. Poległych 25)</i>
	Ile macew znajduje się na cmentarzu?
PK 5	<i>Pomnik „Młodym Bohaterom” 1920 r. w formie kopca. Pomnik powstał w 1923 r., aby upamiętnić bohaterską obronę Nowogrodu i Miastkowa przez żołnierzy 205 Ochotniczego Pułku Piechoty.</i>
	Do którego batalionu tego pułku należeli żołnierze, którzy w brawurowym ataku odrzucili oddziały sowieckie na północny brzeg Narwi?
PK 6	<i>Ul. Adama Chętnika – kamień-pomnik upamiętniający 27 obrońców Nowogrodu we wrześniu 1939 r.</i>
	Co znajduje się na szczycie głazu?
PK 7	<i>Metalowy krzyż na betonowej podstawie z 1887 r.</i>
	Jaka litera figuruje obok daty?
PK 8	<i>Kościół pw. Narodzenia NMP pochodził pierwotnie z XV w. Na przestrzeni lat był wielokrotnie przebudowywany. Na ścianie bocznej zegar słoneczny.</i>
	Jaka jest pierwsza godzina od lewej strony?
PK 9	<i>Kościół pw. Narodzenia NMP</i>
	Jaka data widnieje na bramie kościoła?
PK 10	<i>Metalowy krzyż na betonowej podstawie. Obok kamień z tablicą „Pamięci tych co umiłowali piękno małej ojczyzny”.</i>
	W którym roku powstało Towarzystwo, które ufundowało tablicę?
PK 11	<i>Drogowskaz do Skansenu-Muzeum</i>
	Co ozdabia drogowskaz?
PK 12	<i>Skansen Kurpiowski – założony w 1927 r. przez etnografa i działacza społecznego Adama Chętnika. Prezentuje budownictwo kurpiowskie przede wszystkim z XIX w. Pomnik poświęcony założycielom Nowogrodu.</i>
	Jakie daty umieszczono na płycie pomnika?
PK 13	<i>Ul. Października</i>
	Ile stopni schodów łączy ul. Października z ul. Nadnarwiańską?
PK 14	<i>Rynek - w latach 50 XX w. zamieniony na park</i>
	Ile stylowych latarni oświetla park?
PK 15	<i>Budynek M-GOK</i>
	Co znajduje się nad wejściem do budynku?
PK 16	<i>Budynek restauracji z pięknym widokiem na Narew</i>
	Jakie ogrody?
PK 17	<i>Murowana kapliczka z cytatem Jana Pawła II: „Z tej miłości nie przestawajcie czerpać sił dla waszych serc”</i>
	Jaki jest numer posesji, na terenie której stoi kapliczka?
PK 18	<i>Remiza OSP i budynek M-GOK</i>
	Jaki napis umieszczono na kominie?
PK 19	<i>Szkoła Podstawowa - tablica pamięci z 1987 r.</i>
	Komu poświęcono tablicę?
PK 20	<i>Mozaika na domu nr 21 przedstawiająca drzewo</i>
	Ile kwiatów rośnie pod drzewem?
PK 21	<i>Cmentarz parafialny - grób Adama Chętnika, twórcy drużyn skautingu młodzieży wiejskiej oraz założyciela Skansenu Kurpiowskiego - z elementami nawiązującymi do jego dzieła. Obok znajduje się pomnik przyrody – jałowiec pospolity.</i>
	Ile kamieni z napisami znajduje się na grobie?
PK 22	<i>Cmentarz parafialny. A: Grób-pomnik w hołdzie żołnierzom WP poległym w 1920 r. w walkach z bolszewikami. B: Grób-pomnik poświęcony Żołnierzom Polskim poległym w obronie Nowogrodu we wrześniu 1939 r.</i>
	A: Ile płyt dotyczy żołnierzy 1920 r.?
	B: Jakie nazwisko nosi sierżant wymieniony na tablicy?

Odpowiedzi należy przestać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl lub za pomocą formularza.

Przesłanie odpowiedzi oznacza zgodę na umieszczenie na liście osób, które przebyły trasę TRInO.